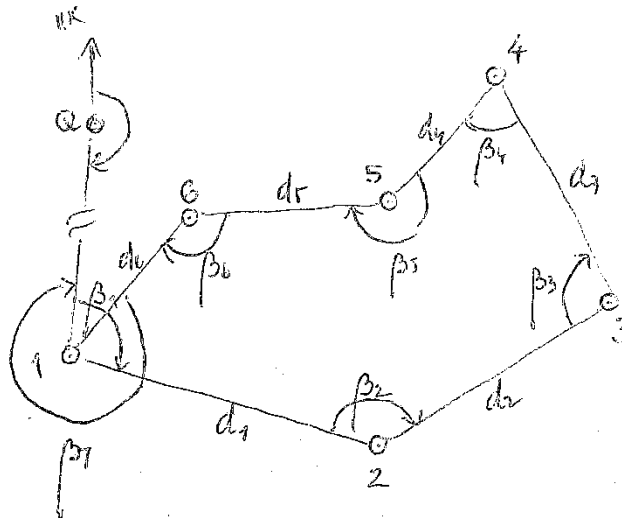

Zaključeni poligon

Poligon izhaja iz točke $\odot 1$ in se zaključi na isti točki. Dana točka $\odot Q$ služi za izračun začetnega smernega kota. S točke $\odot 1$ so izmerili oba priklepna (lomna) kota β_1 in β_7 , ter potem naprej lomne kote $\beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6$ ter poligonske stranice d_1, d_2, d_3, d_4, d_5 . Potrebno je izračunati koordinate točk $\odot 2, \odot 3, \odot 4, \odot 5$ in $\odot 6$.

Postopek izračuna je enak kot pri priklepem poligonu. Začetni smerni kot je tu $v_Q^1 = 188^\circ 00' 00''$, končni smerni kot pa $v_1^Q = v_Q^1 + 180^\circ = 8^\circ 00' 00''$, Kotno nesoglasje lahko izračunamo kot:

$$f_\beta = (v_Q^1 + n \cdot 180^\circ) - (v_1^Q + [\beta])$$

"MORA" - "JE"

pri čemer je n število lomnih kotov (število β) v poligonu ($n = 7$)

V našem primeru kotno nesoglasje ni malo, saj je natančnost izmerjenih lomnih kotov reda velikosti $30''$ (tudi več).

Kotno nesoglasje f_β mora biti manjše ali enako od dopustnega nesoglasja Δ_β . Če je kotno nesoglasje manjše od dopustnega, ga razdelimo enakomerno na vse merjene kote. V našem primeru ne bomo računali dopustnega kotnega nesoglasja.

Zatem izračunamo popravke za merjene lomne kote in to tako, da kotno nesoglasje delimo s številom lomnih kotov (brez ostanka).

$$v_{\beta_i} = \frac{f_\beta}{n}$$

Razdelitev popravkov je: pet enakih vrednosti, dva popravka imata eno sekundo več.

Računska kontrola izračuna popravkov lomnih kotov se glasi:

$$[v_\beta] = f_\beta$$

S popravljenimi lomnimi koti lahko izračunamo dokončne smerne kote poligonskih stranic in nato koordinatne razlike:

$$\begin{aligned} \Delta y_1 &= d_1 \sin v_1^2 & \Delta x_1 &= d_1 \cos v_1^2 \\ \Delta y_2 &= d_2 \sin v_2^3 & \Delta x_2 &= d_2 \cos v_2^3 \\ \Delta y_3 &= d_3 \sin v_3^4 & \Delta x_3 &= d_3 \cos v_3^4 \\ \Delta y_4 &= d_4 \sin v_4^5 & \Delta x_4 &= d_4 \cos v_4^5 \\ \Delta y_5 &= d_5 \sin v_5^6 & \Delta x_5 &= d_5 \cos v_5^6 \\ \Delta y_6 &= d_6 \sin v_6^1 & \Delta x_6 &= d_6 \cos v_6^1 \end{aligned}$$

Vsota izračunanih koordinatnih razlik v zaključenem poligonu bi morala biti enaka nič:

$$[\Delta y] \neq 0 \quad \text{in} \quad [\Delta x] \neq 0$$

Zaradi neizogibnih napak pri merjenju poligonskih stranic nastopi t.i. koordinatno nesoglasje:

$$\begin{aligned} f_y &= 0 - [\Delta y] & f_y &= -[\Delta y] \\ f_x &= 0 - [\Delta x] & f_x &= -[\Delta x] \end{aligned}$$

V našem primeru koordinatna nesoglasja so približno med 0,10 m in 0,20 m. Eno je pozitivno, drugo pa negativno.

Koordinatna nesoglasja f_y in f_x porazdelimo na koordinatne razlike in to sorazmerno dolžinam posameznih poligonskih stranic. Izračunamo popravke koordinatnih razlik $v_{\Delta y}$ in $v_{\Delta x}$:

$$v_{\Delta y_i} = \frac{f_y}{[d]} d_i \quad v_{\Delta x_i} = \frac{f_x}{[d]} d_i$$

Računska kontrola izračuna popravkov koordinatnih razlik je:

$$[v_{\Delta y}] = f_y \quad [v_{\Delta x}] = f_x$$

Izračunane popravke algebrsko prištejemo posameznim koordinatnim razlikam. (Predznak popravkov je odvisen od predznaka koordinatnega nesoglasja). Tako dobimo popravljene koordinatne razlike $\Delta y'_i$ in $\Delta x'_i$:

$$\Delta y'_i = \Delta y_i + v_{\Delta y_i} \quad \Delta x'_i = \Delta x_i + v_{\Delta x_i}$$

S popravljenimi koordinatnimi razlikami izračunamo koordinate poligonskih točk:

$$\begin{aligned} Y_2 &= Y_1 + \Delta y'_1 & X_2 &= X_1 + \Delta x'_1 \\ Y_3 &= Y_2 + \Delta y'_2 & X_3 &= X_2 + \Delta x'_2 \\ Y_4 &= Y_3 + \Delta y'_3 & X_4 &= X_3 + \Delta x'_3 \\ Y_5 &= Y_4 + \Delta y'_4 & X_5 &= X_4 + \Delta x'_4 \\ Y_6 &= Y_5 + \Delta y'_5 & X_6 &= X_5 + \Delta x'_5 \\ Y_1 &= Y_6 + \Delta y'_6 & X_1 &= X_6 + \Delta x'_6 \end{aligned}$$

Zadnja računrska kontrola je ta, da z algebrskim seštevanjem koordinatnih razlik, začeni od dane točke 1 pridemo nazaj v isto točko 1. Lahko nastopi razlika ene do dveh enot na zadnjem decimalnem mestu, zaradi zaokroževanja.